

La Sibiu: Noaptea Walpurgiei (și) o Gală de balet

Doina MOGA

Faptul că în acest moment confuz și descurajant al vieții publice românești Teatrul de Balet din Sibiu dă o discretă dar fermă lecție de profesionalism, altruism și sens al istoriei este benefic, iar talentul și pasiunea componenților lui ocupă deja un important loc în cartea de vizită a orașului. De aceea, la fiecare spectacol al lui, fie că e clasic, modern sau cu tentă folclorică, vin cu crescândă plăcere, mai ales că, fără exagerare, este singurul teatru, la ora actuală, unde odată cu ridicarea cortinei dispăre orice urmă de disconfort, lăsând loc dorinței ca durata lui să fie mai lungă. Așa s-a întâmplat și acum, pe 4 martie, când am urmărit sub un titlu – cam banal – Gală de balet, o fermecătoare seară, structurată pe două părți distincte, cu piese de recital din repertoriul baletelor celebre sau mai puțin cunoscute (partea I) și o premieră (în partea a II-a). Deștept gândit, spectacolul a oferit fiecărui membru al companiei prilejul de a se manifesta solistic, de a-și arăta evoluția și de a câștiga experiență scenică, fani și aplauze, ceea ce din start ne arată grija, respectul și responsabilitatea pe care tandemul director – regizor Ovidiu Dragoman, respectiv Valentin Barteș îl au pentru acești tineri, motivați astfel la rândul lor să răspundă tot cu respect și profesionalism. Toți au fost buni. Mi-au plăcut chiar și stângăciile lor, parate cu dibăcie, ceea ce a făcut ca experiența și notorietatea celor doi invitați speciali,

Ovidiu Matei Iancu și Adina Tudor să nu umbrească dăruirea, devotamentul și bucuria lor de a dansa. Fiecare s-a remarcat prin ce are mai particular: siguranță în poante și tehnică (Laura Cristea), prezență scenică și o linie frumoasă a brațelor (Alexandra Nicoară Rus), viteză și nerv (Isabela Buluca, Takahiro Tsubo și Claudiu Buldan), eleganță și plutire (Andreea Jura) etc. Foarte frumoasă coregrafia lui Karen Savage, care a adus un suflu nou prin simplitate, acuratețe și ritm calibrat, fericit și duos reliefate de Jelena de Broeck, Annika Parvianainen și Aleisha Gardner. Dar în mod deosebit mi-a reținut atenția premiera din partea a II-a. Și esență și sugestie și tehnică și expresivitate și nuanță și foc,

Noaptea Walpurgiei este un balet surprinzător, relevant și coerent, cu o asimetrie deja specifică coregrafului. Este într-o continuă mișcare, fără aglomerări și fără goluri, imaginativ, cald și captivant. Dacă s-ar face stop-cadruri din fiecare secvență a lui, ar ieși o interesantă expoziție de tablouri renaștentiste, din care transpare bun gust, finețe, multă viață și energie calmă benefică, în ciuda fragmentului din binecunoscutul subiect faustian. Interpreții au fost impecabili în evoluția lor expresivă și au rezonat la

același diapazon cu partitura originală coregrafică a lui Valentin Barteș, dezvăluind spectatorilor o largă gamă de stări sufletești, îmbrățișată de cea complexă a vocabularului dansant. Vedeta incontestabilă a premierei, ca și a Teatrului, de altfel, Reina Amakasu a uimit din nou prin gingășie, feminitate, drăgălășenie, tehnică și siguranță, iar viteza, mobilitatea și ingeniozitatea mișcărilor cuplului Valentin Barteș-Isabela Buluca și prezența scenică ce câștigă în prestanță cu fiecare apariție a lui Dan Haja întregesc tabloul. Cât despre costume, ce să mai spun, sunt semnate de aceeași Carmen Siminie, care surprinde prin compoziție, nuanțe și un design perfect încadrat în epocă. Revăzând Teatrul de Balet din Sibiu cu al lor spectacol, pot afirma că talentul, dar mai ales pasiunea lor pentru dans, într-un oraș demn, este o bună carte de vizită pentru România anului 2010.

O enciclopedie a muzicii lăutărești

Lava BRATU

Într-o lume a îndepărtării de frumusețea vieții de zi cu zi, **Viorel Cosma** semnează impozantul volum **București, citadela seculară a lăutarilor români (1550-1950)**, o mărturie despre farmecul pierdut al muzicii lăutărești de altădată, despre un spațiu pitoresc și oameni care știu să trăiască plener. Apărută la Fundația Culturală Gheorghe Marin Speteanu, lucrarea se adresează muzicologilor, dar și publicului larg. A fost lansată în cadrul manifestării **București 500** - susținută la Muzeul de Istorie al Municipiului București și premiată (în februarie 2010) de revista **Magazin istoric**, în cadrul unei festivități organizată sub egida Băncii Naționale a României.

Volumul are aproape 600 de pagini și se prezintă cititorului cu eleganță. Aerul *retro* pe care îl respiră patina

coperților, cele 265 de reproduceri plasate în desfășurarea textului și atenția acordată de autor legendelor sunt elementele ilustrative de prim contact, care impresionează în mod plăcut. Grija pentru claritate reiese și din titlurile celor nouă capitole, astfel formulate încât să contureze o imagine asupra conținutului chiar de la simpla lor parcurgere.

Pe lângă *corpus*-ul propriu-zis, lucrarea mai cuprinde o prefață și un epilog scrise de autor, anexele, bibliografia, și postfața editorului.

Odată identificate, subiectele încep să deruleze ample cronologii și tematici. O întregă lume – cu evenimente, personaje și *zeitgeist*-ul său cultural – se înfățișează ochilor minții, asemeni unui film. Un film despre care Viorel Cosma spune că „mi-a dat o bucurie excepțională, pentru că am trăit și m-am transpus exact în vremea respectivă” (interviu acordat autoarei). La rândul său, cititorul rămâne cu impresia de carte scrisă empatic, cu căldura iubitorului de oameni talentați și autentici.

În această poveste a lăutarilor bucureșteni din toate timpurile întâlnim figuri din trecutul îndepărtat (vorbim de

secole) și mediu îndepărtat (zeci de ani), istoria oprindu-se, dureros, la moartea Mariei Tănase. Trimiterile ocazionale dincolo de această dată sunt întunecate. Capitolul patru, al cântecelor de lume și al manelei, vorbește în finalul său despre „libertatea de expresie intervenită după 1990”, despre „spiritul comercial al unor impresari” și despre teama de „manelizare” a culturii românești.

Tangențial, apar și referiri la „vecinii” din Moldova, Ardeal sau din Banat. Lăutarii bucureșteni sunt urmași și în drumurile dintr-o țară în alta, la curțile europene sau reprezentând România la expozițiile internaționale de pe mapamond, în elegantele restaurante ale societății mondene europene sau chiar în marile săli de concert ale lumii. Numeroasele aspecte apărute pe parcurs sunt ținute sub control de vigilența muzicologului care urmărește, asemeni unui detectiv, legitatea fenomenului lăutăresc, cu rolul său în animarea vieții sociale, în stabilirea relațiilor cu lumea muzicală internațională și în răspândirea cântecului românesc.

În paralel, se desfășoară viața personajelor istorice ale vremii, precum și